

bylo možno v ustanovenou hodinu s náležitou přípravou se dostaviti (§ 186 soud. instr.). Tato čekací hodina (hora legalis) platí toliko ve případech, kde nedostavení se strany má následky kontumační. Není nutno ji dodržeti při předsevzetí důkazu znaleckého a při výslechu svědků (roz. ze dne 4. března 1884 č. 2606 sb. 9917, ze dne 25. října 1881 č. 12.041 sb. 8533; ze dne 13. října 1875 č. 11.183 sb. 5880), rovněž ne při exekuční dražbě (roz. ze dne 18. listopadu 1888 č. 9888 sb. 12.349; ze dne 2. dubna 1884 č. 3857 sb. 9976), jinak ovšem při stání ustanoveném ku složení přísahy (roz. ze dne 18. května 1883 č. 5614 sb. 9440; ze dne 20. června 1876 č. 7350 sb. 6190).

Také v řízení ve věcech nepatrných platí čekací hodina, neboť slovní znění § 14 říz. ve v. nep. souhlasí úplně s terminologií §u 16 říz. struč. Jako tedy přijat jest v § 16 říz. struč. pojem stání a předpis o šetření horae legalis ze všeobecných ustanovení o řízení ve věcech sporných, tak jest tomu nutně i v říz. ve v. nep. (výn. min. sprav. ze dne 31. května 1874 č. 7470 ke všem vrchním zemským soudům).

Nový soudní řád nepřijal čekací hodiny, nýbrž počátek stání určuje se tu vyvoláním věci; stání pak jest zameškáno, když strana ve lhůtě ku stání ustanovené se nedostaví (§ 133 nov. s. ř.).

Hodina policejní.

I. V určitou hodinu noční musí býti všechny hostince, kavárny a vinárny uzavřeny. Hodina tato nazývá se hodinou policejní, a ustanovuje ji buď zemská vláda přihlížejíc k poměrům místním, anebo může tato naříditi, by ji pro jednotlivá místa stanovil úřad podřízený (§ 1. min. nař. ze dne 3. dubna 1855 č. 62 ř. z.). Hodina policejní může býti prodloužena toliko ze zvláštních důvodů ku žádosti interesentově, zaplatí-li tento určitý zemskou vládou stanovený poplatek do pokladny chudinské toho místa, pro které se prodloužení uděliti má. Prodloužení povoluje buď úřad policejní neb obecní (§ 2 cit. nař.).

II. Tresty. Přestupku předpisů o hodině policejní dopouští se:

a) hostinský, kavárník nebo vinárník tím, že má přes určitou hodinu otevřeno, nebo že má sice místnosti své zavřeny, avšak hostům jest jiným způsobem přístup do nich umožněn (§ 3).

b) Zpozdí-li orgán bezpečnostní, že hostinský, vinárník nebo kavárník má přes hodinu policejní otevřeno, a že jsou hosté ještě v místnosti hostinské, má vyzvati nejdříve hostinského, by zavřel, neuposlechne-li, má vyzvati hosty, by odešli. Neodejdou-li však, dopouštějí se tito přestupku nařízení o hodině policejní (§ 4). Přestupky tyto trestají dle čís. nař. ze dne 20. dubna 1854 č. 96 ř. z. úřady policejní, kde není těchto, úřady obecní. Peněžitá pokuta musí obnášeti nejméně 1 zl. 52 $\frac{1}{2}$ kr.

III. Poplatky. Žádosti za prodloužení hodiny policejní podrobeny jsou dle poznámky K., p. s. 43 lit. b popl. z. kolkovému poplatku 1 zl., i když ústně se přednesou. Kolku užije se totiž buď na žádost, protokol, juxtovaný rejstřík neb na úředním vyřízení žádosti (nař. min. fin. ze dne 17. srpna 1894 č. 189 ř. z.). Poplatek za licenci do chudinské pokladny odváděný obnáší 52 $\frac{1}{2}$ kr.

Hodnota poplatná.

Hodnota poplatná jest hodnota, která se bere úřadem poplatky vyměřujícím za základ pro vyměření poplatků z právních jednání (pro zpoplatkování jednání právních). Tu platí tyto zásady:

1. Při obnosech peněžních vyměřuje se poplatek dle výšky obnosů těch bezprostředně.

2. Jedná-li se o jiné cenné věci, třeba určit cenu jich v penězích prozatím dle poměrů, které tu jsou v okamžiku, kdy nabyvatel může žádati za odevzdání věcí, tak jmenovitě při dědictví a odkazích dle poměrů onoho dne, kdy dědictví skutečně napadlo (§§ 545 o. o. z.), nebo není-li tento okamžik v čas určení ceny znám, nebo má-li teprve později se do-
staviti, dle oné doby, kdy vyšetření ceny se předsevezme (§ 49 popl. z.).

3. Za cenu věci nemovitě se pokládá:

a) Při koupi pravidelně smluvená cena trhová s hodnotou vedlejších plnění. Za cenu trhovou třeba považovati cenu skutečně umluvenou; v tom ohledu připouští se protidůkaz i vůči notářskému spisu (nál. spr. s. dv. ze dne 9. července 1887 č. 3634). Dávky, jež se mají plniti státu poplatného právního jednání, nemohou se považovati za vedlejší plnění (roz. min. fin. ze dne 1. února 1853 č. 3193).

b) Cena reality nesmí nikdy býti vzata v obnosu nižším, než obnáší úhrnný obnos převzatých passiv (roz. min. fin. ze dne 14. října 1850 č. 30.689).

c) Je-li s prodanou realitou spojena radikovaná živnost, nemá se při vyměřování poplatků bráti zřetel na cenu zařízení živnosti nebo náradí, nejsou-li tato příslušenstvím reality (roz. min. fin. ze dne 15. března 1857 č. 36.192).

d) Nejedná-li se o koupi, nýbrž o jiné způsoby nabytí, jest pokládati za hodnotu poplatnou, hodnotu posledním soudním odhadem stanovenou, ač nevyskytnou-li se proti přiměřenosti její podstatné překážky; není-li tu soudního odhadu, rozhodnou jest trhová cena, za kterou byla věc naposledy prodána s veškerým vedlejším plněním, ač nebyl-li prodej dříve než před 6 lety předsevzat. Pro zjišťování hodnoty poplatné při realitách platí předpis, že nemá tato býti menší než t. zv. hodnota daňová t. j. cena, která slouží za základ pro vyměření daní, a která obnáší nyní 70násobný obnos daně pozemkové nebo 60násobný obnos daně domovní z nájemného (roz. min. fin. ze dne 25. ledna 1884 č. 18. ř. zák. ze dne 9. února 1882 č. 17. ř. z. § 13).

4. Vyšetření ceny věci může se státi buď bez ohledu na učiněnou smlouvu nebo na jejím základě. Stanovení ceny má se díti z pravidla dle toho, co bylo ve smlouvě umluveno, neboť tento způsob srovnává se nejlépe s právem a slušností, které kážou, aby stranám ukládány byly daně dle jich vlastního ocenění, pokud ovšem cena takto stanovená není menší, než cena, jež je základem pro vyměření daní, nebo pokud z okolností nelze souditi na cenu vyšší.

5. Při právních jednáních, o kterých se lze domnívati, že obsahují aspoň z části bezplatný převod statků, jako odstupují-li statek rodiče dětem, nemůže se stanoviti hodnota jediné dle obsahu smlouvy, poněvadž tato neudává obyčejně plnou hodnotu, již věc postoupená skutečně má. Z toho důvodu nemůže se cena trhová položiti za základ pro vyměření poplatků jako při smlouvách úplatných, nýbrž musí se hodnota postoupených věcí ustanoviti dle předpisů platících pro převod jmění, jež ani za koupi ani za prodej považovati nelze (výn. min. fin. ze dne 23. září 1854 č. 38598 a ze dne 17. října 1855 č. 15255, odst. 8.). Tyto výnosy jsou dle opětujících se nálezů správního soudního dvoru povahy čistě vnitřní

a nemohou za nařízení býti považována, poněvadž nebyla prohlášena ve formě zákonné.

6. Jak poplatníku, tak správě berní jest volno, při movitostech i nemovitostech dohodnouti se o jiném způsobu vyměření hodnoty nebo zažádati za zvláštní soudní odhad (§§ 50 a 54. popl. z.). Okresní finanční úřady jsou zmocněny dobrovolně se s poplatníkem dohodnouti ve příčině ustanovení hodnoty, jestliže rozdíl mezi hodnotou stranou udanou a hodnotou úředně zjištěnou nepřesahuje osminu ($12\frac{1}{2}$ procenta) hodnoty stranou udané. Obnáší-li rozdíl více a má-li se předsevzítí soudní odhad, třeba vyžádati si rozhodnutí zemského finančního úřadu (roz. min. fin. ze dne 26. prosince 1850 č. 18246). Ve všech případech, kde je dovoleno stranám žádati za soudní odhad reality k účelu vyměření poplatků, třeba stranu na to upozorniti, že k odhadu takovému nutno povolati též úředníka finančního (roz. min. fin. ze dne 6. listopadu 1854 č. 47.025).

7. Ustanovení hodnoty má se státi vlastním odhadem soudním, když a pokud se správa berní s poplatníkem nemůže dohodnouti o jiném způsobu jejího vyměření (§ 50 popl. z.).

8. Náklady soudního odhadu má nésti stát v tom případě, byl-li předsevzat na žádost berní správy a měl-li takový výsledek, že hodnota takto zjištěná nepřevyšuje hodnotu stranou udanou o více než $12\frac{1}{2}$ 0/0. V každém jiném případě jest poplatník povinen náklady ty nésti (§ 53 popl. z.).

9. Ve případech, kde správa berní položí za základ vyměření poplatků při prodeji nemovitostí trhovou cenu s hodnotou veškerého vedlejšího plnění, avšak poplatník přece zakročí o soudní odhad, tu může jen tehdy a jen potud dovoleno býti zmírnění poplatků vyměřených dle ceny trhově okresním úřadem finančním, pokud soudním odhadem nade vši pochybnost je prokázáno, že v trhově ceně patrně i cena zvláštní obliby zahrnuta jest (nař. ze dne 19. března 1853 č. 53 ř. z.).

10. Rakouské státní dlužní úpisy nebo vůbec takové papíry, jež jsou vedeny v kursovním listě vídeňské bursy, mají se vyceniti dle kursu toho dne, pro který hodnotu třeba stanoviti, nebo nebyl-li téhož dne zvláštní kurs udán, dle kursu dne nejbližšího, nikoli však staršího než tři měsíce. Papíry, při nichž hodnota kursovní udána není, anebo které se na vídeňské burse neznamenaají, dlužno vyceniti dle hodnoty nominální, při čemž poplatníkovi jest volno, žádati za soudní jich odhad. (§ 51 popl. z.).

11. Jsou-li předmětem pozůstalosti nebo darování cizozemské nebo tuzemské zlaté mince nebo cizozemské stříbrné mince nebo cizozemské papírové peníze, anebo byly-li tyto druhy peněz při právním jednání, jež podlehá poplatku procentnímu, za úplatu vymíněny, nutno vyšetřiti jich hodnotu odhadem (§ 8 popl. nov. ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z.).

12. Hodnotu ostatních movitých věcí má poplatník svědomitě udati, ač nebyly-li soudně odhadnuty. Úřad berní jest oprávněn, když považuje udání poplatníkovu za nepřiměřené, žádati za soudní odhad (§ 52 popl. z.).

13. Vztahuje-li se poplatné právní jednání na předměty, z nichž část je cenná, část však bezcenná, má se vyměřiti poplatek jen z cenné části. Při stanovení hodnoty věci jest odečísti pouze veřejné dávky na ní lpící, pak ta břemena, bez nichž by nebylo lze věci té užívati, ač-li odečtení

to nebylo provedeno již dříve (§ 55, 56 popl. z.). Při vyměřování poplatků na základě hodnoty daňové neodčítává se hodnota služebností, jimiž nemovitost jest obtížena (nál. spr. s. dv. ze dne 1. prosince 1877 č. 168).

Honění soudní. (Sequela publica.)

Honěním soudním rozumí se stíhání uprchlého obviněného orgány k tomu zřízenými ku příkazu soudce vyšetřujícího, ve případech nutných i ku příkazu soudů okresních a úřadů bezpečnostních. Orgány uprchlíka stíhající opatřeny jsou otevřeným listem pověřovacím a mohou stíhati uprchlíka až na hranice zemí na radě říšské zastoupených, ba na základě smluv státních i za hranice. Všichni soudové a úřadové bezpečnostní povinni jsou jim při stíhání přispěti (§§ 414 a 415 tr. ř.). Promlčení zločinu, přečinu nebo přestupku se honěním soudním přetrhuje (§§ 227 a 531 tr. z. a § 138 voj. tr. z.).

Hranice.

I. Pojem.

Hranicemi rozumíme meze, jimiž věci v prostoru končí. V právním smyslu jsou to především čáry, jimiž vlastnictví pozemkové se omezuje. Tyto hranice jsou buď přirozené neb umělé. Ku prvním náleží ty, které příroda sama vytvořila (řeky, potoky, horské hřebety atd.), nebo které byly sice zřízeny činností lidskou, avšak za jiným účelem než ku vyznačení mezí, jako silnice, průplavy, dráhy a j. Hranice umělé tvoří mezní znamení za tím účelem zvláště zřízená (sloupy, koly, mezníky etc.), kdež pak čára jednotlivá znamení spojující hranici představuje. Aby se předešlo podvodnému neb omylnému posunutí těchto znamení, doporučuje zákon (§ 845 o. o. z.), aby účel jejich, že totiž slouží k označení hranic byl vyznačen vyrytím křížů, znaků, číslic nebo jiných znamení a pod nimi, aby se zakopaly předměty, jež nepodlehají hnilobě a jež nelze snadno odstraniti (uhlí, střepiny skla). Význam přesného označení hranic, pro pokojné spolužití sousedů a pro volnou změnu držby pozemků jest patrný a zákon k němu také přihlížel, ustanoviv, že při dělení pozemku hranice zřejmě a trvale se mají označiti, a postarav se s druhé strany o eventuelní obnovení hranic, které se staly nejasnými a neznatelnými.

II. Obnovení hranic.

Otázka týkající se upravení hranic jest, jak v theorii, tak i v praxi velice spornou. Jest rozeznávati především dvě stadia úpravy hranic, totiž:

1. vlastní řízení za účelem obnovení hranic, jež má za účel zabrániti tomu, aby hranice se nestaly nejasnými (§ 850 o. o. z.), a

2. t. zv. žalobu na vymezení hranic, která směřuje ku vyšetření a znovuzřízení hranic neznatelných neb sporných (§§ 851—853 o. o. z.).

1. Řízení za účelem obnovení hranic. Jestliže znamení hraniční jakýmkoli způsobem stala se naprosto neznatelnými, má každý účastník právo žádati za společné obnovení hranic. Avšak tento nárok na společné obnovení hranic (na základě § 850 o. o. z.) může býti vznesen jen tenkrát, jsou-li hranice určité a není-li o nich sporu (roz. ze dne 28. ledna 1873, ze dne 20. září 1881 sb. 4857, 9756); naproti tomu nevyhledává se ku žádosti za obnovení hranic, aby hranice byly označeny určitými mezníky nebo znameními mezními (roz. ze dne 17. března 1885 C, IV. 140). Řízení jest nesporné (z povinnosti úřední) a nemá tedy při něm místa ani žaloba ani rozsudek; výsledek řízení má se protokolárně